

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV ÖST RAPPORT 2008:58

ARKEOLOGISK FÖRUNDESRÖKNING

Sviestads gamla bytomt

Inför ny detaljplan inom del av kv Hackefors 5:1, Navet 6, 14 och 15
Landeryds socken, Linköpings kommun
Östergötland

Dnr 422-2991-2007 och 422-710-2006

Johan Stenvall

UV ÖST RAPPORT 2008:58

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING

Sviestads gamla bytomt

Inför ny detaljplan inom del av
kv Hackefors 5:1, Navet 6, 14 och 15
Landeryds socken, Linköpings kommun
Östergötland

Dnr 422-2991-2007 och 422-710-2006

Johan Stenvall

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 010-480 81 40

Fax 010-480 81 73

uvost@raa.se

www.arkeologiuv.se

Omslagsbild Storskifteskarta över Sviestad 1808.

Sviestads hemman ligger i den rosa figuren centralt i kartan.

Bygränsen är nästan identisk med den äldsta kända från 1600-talet, som med stor sannolikhet överensstämmer med den medeltida.

Produktion/grafisk form BRITT LUNDBERG

Grafik LARS ÖSTLIN

Foto JOHAN STENVALL

Utskrift UV Öst, Linköping 2008

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3.

© 2008 Riksantikvarieämbetet

UV ÖST, RAPPORT 2008:58

ISSN 1404-0875

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	7
Syfte	7
Kultur- och fornlämningsmiljö	7
Topografi	7
Tidigare undersökningar	9
Frågeställningar	9
Metod och genomförande	9
Resultat	9
Brunnar	11
Medeltida och förhistoriska lämningar	12
Vägar	13
Sammanfattande utvärdering	14
Åtgärdsförslag	14
Referenser	16
Litteratur	16
Otryckta källor	16
Kartor	16
Administrativa uppgifter	17
Bilaga 1. Anläggningslista	18
Bilaga 2. Kalibrerade ¹⁴C-dateringar	19

Fig 1. Karta över Östergötland med platsen för förundersökningen markerad.

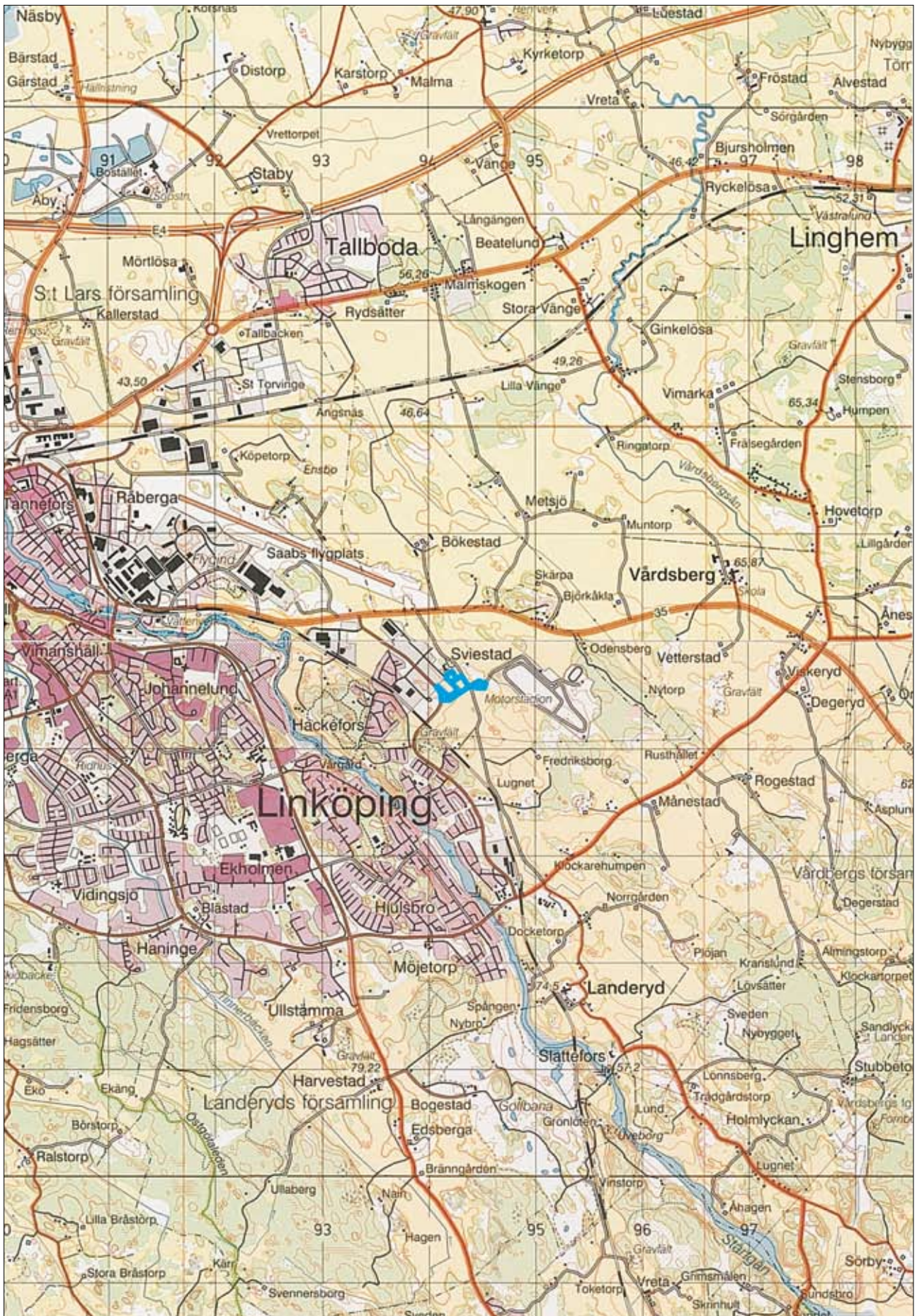

Fig 2. Utdrag ur analoga Gröna kartan med förundersökningsområdet markerat. Skala 1:50 000.

Arkeologisk förundersökning

Sviestads gamla bytomt

SAMMANFATTNING

Riksantikvarieämbetet, UV Öst, utförde hösten 2007 en arkeologisk förundersökning inom kv Hackefors 5:1, Navet 6 och 14, Linköpings stad och kommun, Östergötland. Undersökningen föranleddes av att Linköpings kommun, Teknik och samhällsbyggnad, projekterar för ny detaljplan rörande industrifastigheter och vägar. Områdena sammanfaller delvis med den äldre medeltida bygränsen och dess vägar, varför det kunde antas finnas lämningar inom kvarteren. Områdena består idag av åkermark. Undersökningen utfördes genom att större ytor togs upp och att delar av områdena undersöktes via sökschaktsgrävning.

Inom kv Navet 6, 14 och 15 nedan kallat *Område A*, påträffades lämningar i dess nordöstra del inom ett förhållandevis begränsat parti. Fornlämningsområdet sammanfaller med den äldre medeltida bystrukturen där ett par av byns gårdar i dess södra del har sträckt sig cirka 10 m väster om dagens asfalterade väg (väg 717). Här påträffades dels lämningar från 1600–1700-talet och dels lämningar som går ner till förhistorisk tid. Lämningarna bestod av ett 10-tal stolphål, ett par brunnar och några gropar som härrör från tiden omkring 1700. Här påträffades också en ränna innehållande förhistorisk keramik, där rännan förmodligen hör till en huskonstruktion. Kol från rännan har daterats till romersk järnålder, 1750±35 BP (250–420 e Kr med 2-sigmas kalibrering). Även en större ugnskonstruktion hittades inom samma område. Inga föremål i ugnen kunde datera den, men ett kolprov skickades för analys vilken gav en medeltida datering, 695±30 BP (1260–1390 med 2-sigmas kalibrering). Alla lämningar inom *Område A* kunde dokumenteras, undersökas och tas bort inom ramen för förundersökningen.

Inom del av kv Hackefors 5:1, öster om vägen mot motorbanan, nedan kallat *Område B*, har lämningar konstaterats vid en tidigare arkeologisk utredning, etapp 2 (Helander 2005). Här påträffades stenlagda äldre körvägar som delvis sammanfaller med det äldsta kartmaterialet över Sviestad från 1600-talet. Likaså påträffades här en ugnskonstruktion eller ässa som också kan härröra från den medeltida byn. Även här påträffades stolphål och någon enstaka härd som härrör från efterreformatorisk tid och eventuellt medeltid. Dessutom påträffades en större dikesliknande grop som var fylld med avfall såsom djurben och tegel. Denna härrör sannolikt från 1600–1700-tal. Även någon enstaka avfallsgrop från ett yngre torp hittades (torpet finns markerat på den äldre ekonomiska kartan, från 1940-talet). Alla lämningar inom detta område kunde dokumenteras, undersökas och tas bort inom ramen för förundersökningen.

Ytterligare breda sökschakt togs upp över övriga delar av kvarteren som ska ingå i den nya detaljplanen men här hittades inga lämningar, vare sig förhistoriska, medeltida eller efterreformatoriska.

UV Öst bedömer efter avslutad förundersökning att områdena kan exploateras utan vidare antikvariska åtgärder.

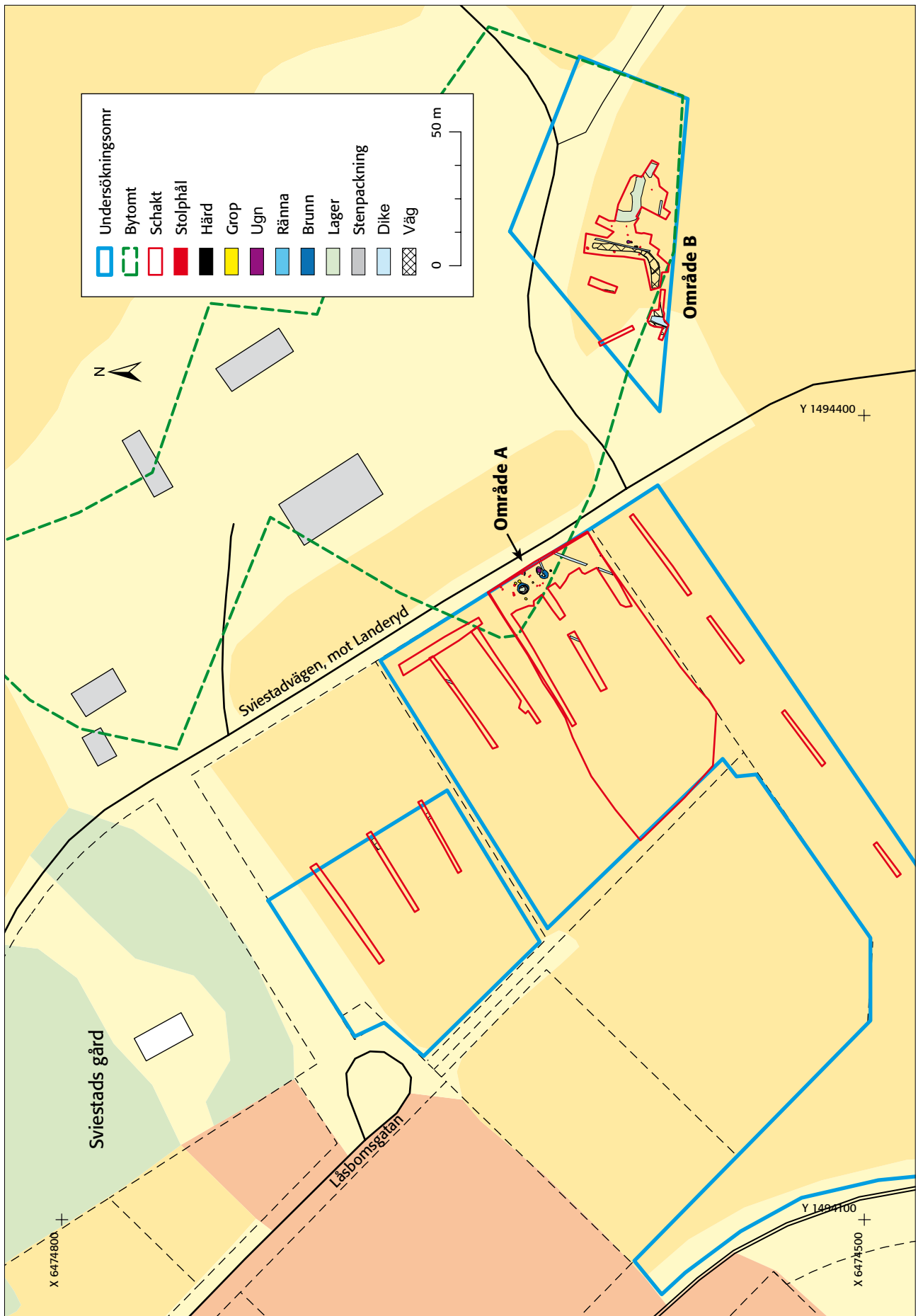

Fig 3. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med de aktuella undersökningsområdena markerade, område A och B. Skala 1:2000.

BAKGRUND

Linköpings kommun, Teknik och samhällsbyggnad, projekterar för ny detaljplan rörande industrifastigheter och vägar inom del av Hackefors 5:1, Navet 6, 14 och 15, Linköpings stad och kommun, Östergötland. För dessa kvarter och fastigheter gäller detaljplan 1979-08-22 för industriändamål. Linköpings kommun har under 2006 sålt Navet 6 och 14. I samband med bortforsling av matjord inom kv Navet 6 (område A) under våren 2007 uppmärksammades fornlämningar. Vid en besiktning som utfördes av RAÄ UV Öst den 13 juni 2007 konstaterades boplatslämningar från järnåldern, vilket föranledde att Länsstyrelsen stoppade pågående markarbeten.

Länsstyrelsen beslutade att en arkeologisk förundersökning skulle göras vid de nyupptäckta lämningarna samt inom det tidigare konstaterade fornlämningsområdet söder om vägen mot motorbanan, område B (del av Hackefors 5:1).

De lämningar som var synliga vid besiktningen är belägna i direkt anslutning till Sviestads bytomt. Utifrån det topografiska läget och befintlig bebyggelse bedömdes boplatsoområdet kunna omfatta ca 8000–10 000 m². Karaktären på boplatslämningarna gav vid besiktningen intryck av att vara anlagda under yngre järnåldern.

I denna rapport har undersökningsområdena delats upp som följer (fig 3):

- Område A: Väster om väg 717, innefattar kv Navet 6, 14 och 15. Till viss del lite av kv Hackefors 5:1.
- Område B: Öster om väg 717 och söder om grusväg in mot motorbanan, innefattar del av kv Hackefors 5:1.

SYFTE

Syftet med den arkeologiska förundersökningen var att datera, tolka anläggningar, lager och konstruktioner samt att avgränsa fornlämningens utbredning.

KULTUR- OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Det aktuella området är beläget i sydöstra delen av Hackefors och i öster ansluter området till Sviestads bytomt. Bytomten är registrerad vid en tidigare utredning som UV 3 och avgränsad efter äldsta kartmaterialet. Det är i direkt anslutning till bytomten som boplatslämningarna iakttoogs vid besiktningen. Större delen av aktuellt område nyttjas idag till åkermark.

Byn Sviestad omnämns i skriftligt källmaterial första gången år 1295, och den äldsta kartan är en geometrisk avmätning från år 1692. Bebyggelsen utgjordes då av fyra hemman som låg samlade på en bytomt. Genom bytomten löpte en väg i öst-västlig riktning. Den bytomt som existerade i Sviestad år 1408 var tydligen reglerad och inte alltför olik den som kan beläggas 1692 (Nilsson & Ericsson 2005). Byn, som varit belägen på ett höjdparti, är idag delvis bebyggd med ekonomibyggnader.

Topografi

Dagens gård i Sviestad ligger på ett höjdläge i omgivningen med österut uppstickande berg i dagen. Höjdpartiet sammanfaller med den äldsta kända bytomtsstrukturen och de fyra äldsta hemmanen som omnämns i skrift på 1200-talet har med största sannolikhet även legat här. Runt om detta höjdparti sluttar marken och har till åtminstone 1950-talet varit åkermark hörande till gården. I anslutning till kv Navet 8, längst i sydväst, karakteriseras området av låglänt och sank terräng i den forna våtmarken. Tidigare arkeologiska utredning, etapp 2, i anslutning till depåfyndet av yxor, RAÄ 202, visade på områdets sank karaktär. På äldre kartor finns spår av den bäck som har kulverterats här vilken har löpt i nord-sydlig riktning strax väster om Sviestad.

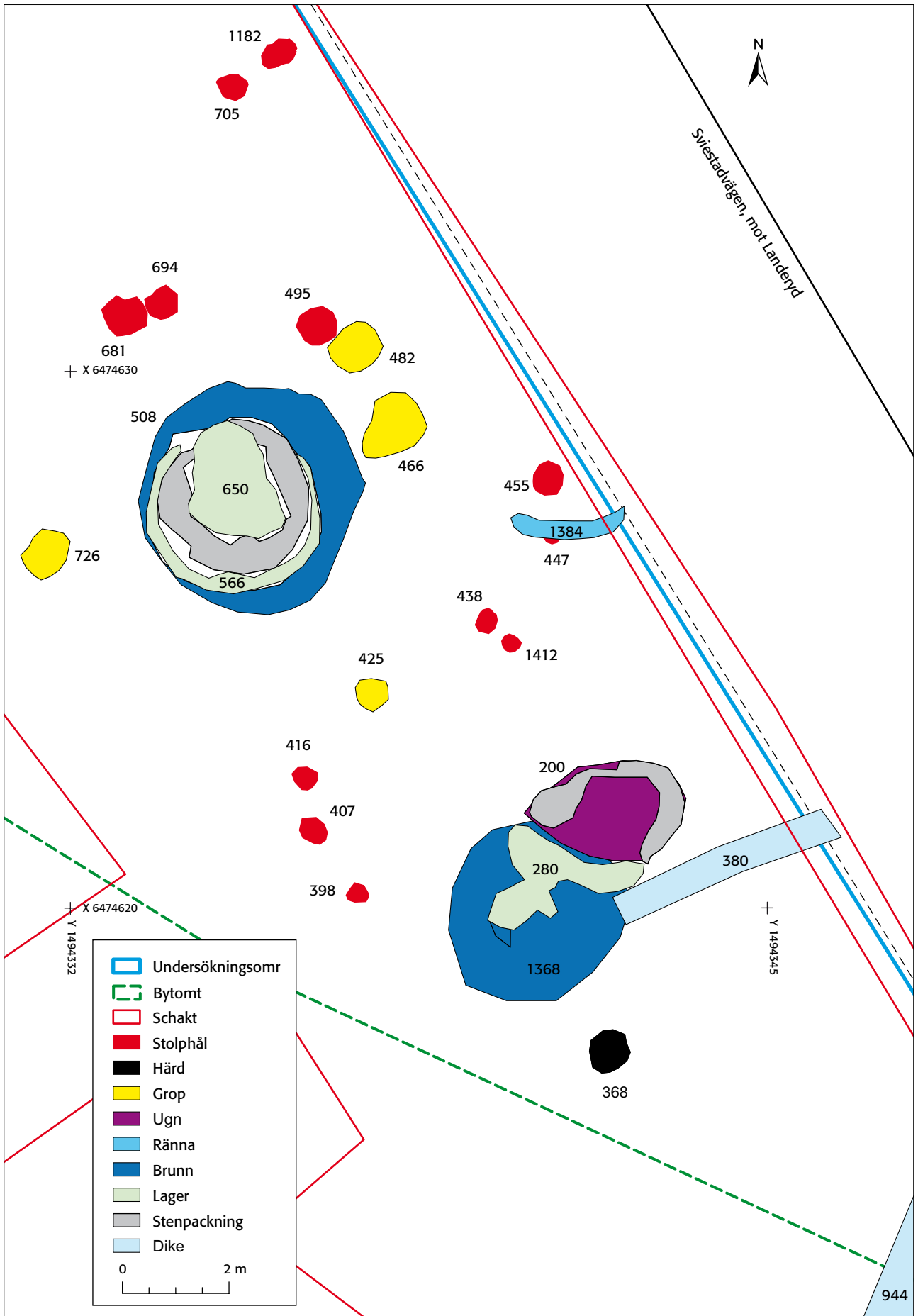

Fig 4. Påträffade anläggningar inom område A. Skala 1:100.

Tidigare undersökningar

En arkeologisk utredning, etapp 1, har utförts sydöst om aktuellt område (Nilsson & Ericsson 2005). En efterföljande utredning, etapp 2, utfördes inför detaljplanläggning inom Hackefors 5:1, då bland annat området kring RAÄ 202 undersöktes. RAÄ 202 är platsen för lösfynd av yxor, och ligger ca 70 meter söder om kv Navet 8. Inga fornlämningar påträffades i anslutning till lösfynden. Vid samma utredningstillfälle utfördes även en arkeologisk utredning, etapp 2 (sökschaktsgrävning), i området öster om vägen (område B). Här påträffades resterna efter en väg och en stenpackning som nu undersöks vidare i den aktuella förundersökningen (Helander 2005).

FRÅGESTÄLLNINGAR

Belägenheten i anslutning till den medeltida byn belyser frågan kring förflyttningar av bosättningar inom ett begränsat område under övergången mellan järnålder och medeltid. Förändringar av boplatsernas lägen i landskapet under järnålder och medeltid har tidigare konstaterats och diskuterats på flera platser i Östergötland, bland annat i Stora Ullevi i norra Linköping och vid en undersökning i Mörtlösa i östra Linköping (se t ex Lindeblad & Petersson 2007, 2008). Sviestad bedömdes inför förundersökningen kunna belysa dessa frågor ytterligare.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Inför förundersökningen planerades tyngdpunkten och den arbetsintensiva delen att läggas på boplatzlämningarna och eventuella kulturlager i anslutning till den gamla bytomten inom område A. Kring den låglänta och sankta terrängen intill RAÄ 202 (och intill kv Navet 8) fanns tankar om utmarkslämningar såsom exempelvis vattenhål eller deponerade föremål i våtmarken.

Området väster om vägen, område A (inom kv Navet 6), som redan delvis var urschaktad då den arkeologiska förundersökningen påbörjades, schaktades på nytt eftersom den tidigare schaktningen var förhållandevis ytlig. Anläggningarna som observerades vid besiktningen i juni 2007 schaktades fram i sin helhet och schaktningen fortsatte västerut, sydväst och nordväst. Anläggningsområdet kunde begränsas till det höjdparti som ansluter till vägen och den forna bytomten (fig 3 och 9).

Öster om vägen, område B, och intill vägen mot motorbanan utgick schaktningen från tidigare inmätningar av anläggningar som påträffades vid den arkeologiska utredningen, etapp 2. Vägen och stenpackningen schaktades fram. Större ytor togs också upp intill dessa och ytterligare sökschakt förlades på tidigare ej undersökta ytor.

Alla anläggningar, lager och konstruktioner mättes in med totalstation och har registrerats i Riksantikvarieämbetets informationssystem Intrasis. Fotografering gjordes med digitalkamera. Anläggningar, konstruktioner och sektioner dokumenterades med handritning i skala 1:20.

RESULTAT

Inom område A (kv Navet 6) påträffades lämningar i dess nordöstra del inom ett förhållandevis begränsat parti. Fornlämningsområdet sammanfaller med den äldre medeltida bystrukturen där ett par av byns gårdar i dess södra del har sträckt sig cirka 10 m väster om väg 717. Här påträffades lämningar från 1600–1700-tal, lämningar från den medeltida byn och lämningar från det förhistoriska Sviestad (fig 4).

Område B, öster om väg 717, hade sedan tidigare konstaterats innehålla delar av en väg samt en stenpackning (Helander 2005). Lämningarna som påträffades utgjordes av stensatta vägar, avfallslager, enstaka stolphål och härdar samt en ugnskonstruktion eller ässja. I ugnen påträffades ett bränt benfragment i botten. Benet skickades för ¹⁴C-analys men kvaliteten på benet var för dålig för att kunna analyseras. Därav finns ingen datering från område B. Där emot tyder ugnens eller ässjans karaktär på en medeltida datering (fig 5).

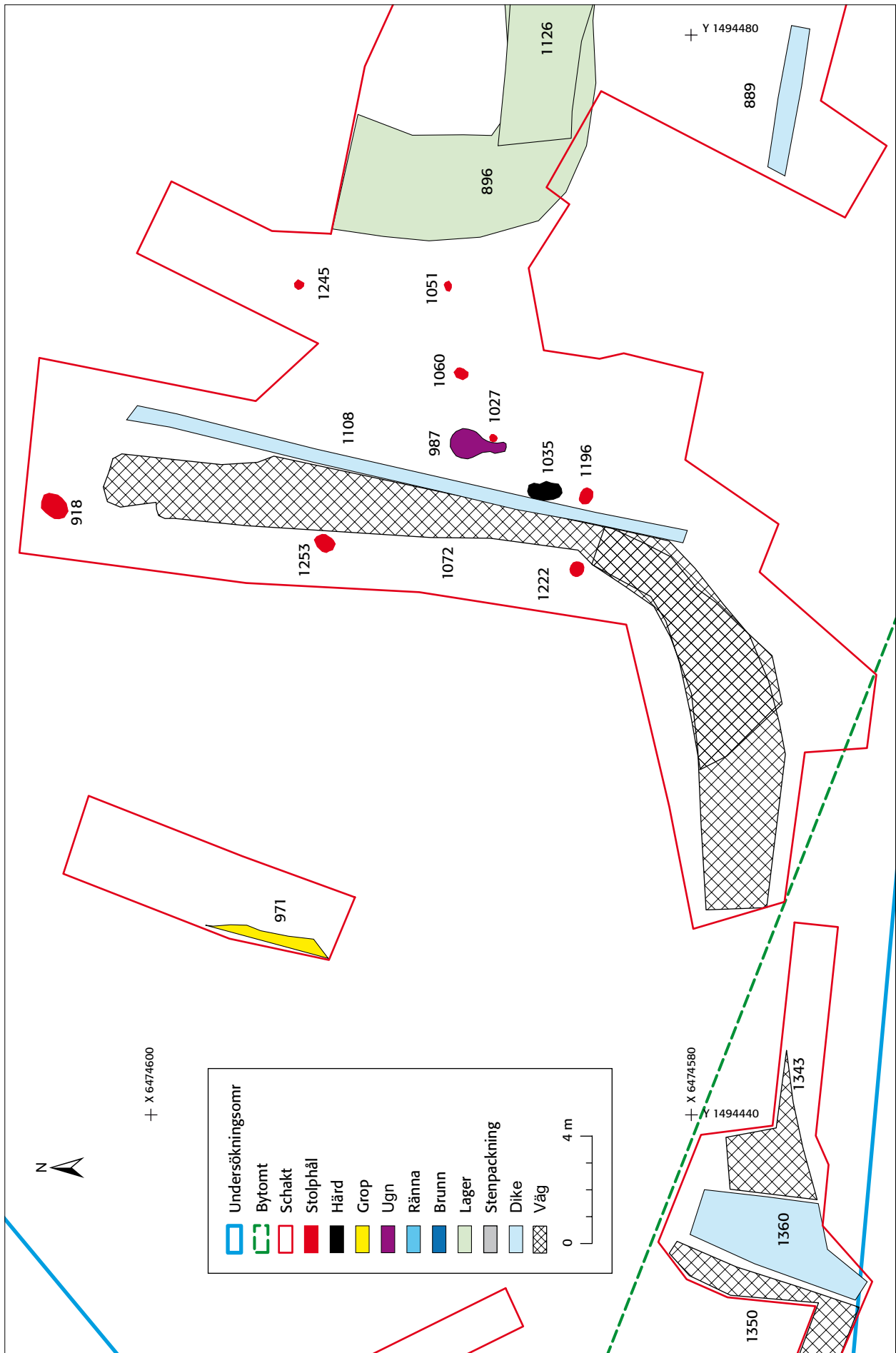

Fig 5. Påträffade anläggningar inom område B. Skala 1:200.

Fig 6. Brunnen, A508, sedd från söder efter framschaktning. FOTO JOHAN STENVALL.

Övriga lämningar inom område B indikerar till största delen dateringar från 1600–1900-tal. Vägarna innehöll hästkosömmar och hästskor med samma datering. Avfallslagren och groparna innehöll framför allt djurben och tegel men ingenting som visade på att vara äldre än 1600-tal.

Majoriteten av lämningarna som påträffades inom område A och B kunde konstateras vara från tiden 1600–1900-tal. Fynden var snarlika i de efterreformatiska anläggningarna och utgjordes av tegel, glas, fajans, porslin, spikar och andra små metallföremål. Enstaka fynd av kritpipsfragment påträffades också vilket indikerar en 1600-tals datering.

Brunnar

Två brunnar hittades inom område A, A508 och A1368. Den yngsta brunnen, A508, var stor, cirka 4,5 m i diameter, och hade en avancerad konstruktion (fig 6). Brunnens övre del var stensatt och lerfodrad ned till cirka 2,5 m från markytan. En inre stenrets med stenar i storleksordningen 0,5 m i diameter utgjorde själva brunnsöppningen. Utanför denna har konstruktionen stabiliserats av en ring av mindre stenar och utanför denna har konstruktionen tätats/stabiliserats med flera skikt av olika lerblandningar. A508 härrör förmodligen från tiden 1700–1800-tal.

Brunnen A1368 var grävd till ett djup av minst 1,6 m från markytan. Inga konstruktionsdetaljer kunde ses. Brunnen låg i liv med ugnskonstruktionen A200 och gränsen mellan dem var diffus (se även nästa stycke). En sektion gjordes genom A200 och A1368 men stratigrafin dem emellan var svårtolkad. Antingen är brunnen samtida med ugnen och har då förmodligen varit en förutsättning för aktiviteten vid ugnen eller så är brunnen något yngre vilket ett av lagren indikerade i sektionen.

Brunnarna är inte samtida. A1368 ligger intill eller ihop med ugnskonstruktionen som daterats till medeltid (se även nästa stycke) och fynden i A508 var av efterreformatisk typ.

Fig 7. Sektion av den medeltida ugnen, A200. FOTO JOHAN STENVALL.

Medeltida och förhistoriska lämningar

Inom område A påträffades ett par avvikande anläggningar. Den ena var en halvt oval stenpackning med ett par större stenar i ytterkant. Väster om stenarna fanns ett lager med lera och begränsningen på en större grop som visade sig vara en brunn (A1368). Stenpackningen, A200, utgjordes i mitten av ett försänkt parti. I och under det försänkta partiet fanns mycket sot och kol. Utanför det centrala partiet fanns större stenar som omgärdades av mindre stenar. Konstruktionen tolkades vara en ugn av något slag men aktiviteten i den hade inte avsatt några tydliga spår i form av fynd eller slagger. Ugnstypen har inte kunnat utredas men kanske kan förmodas vara för torkningsändamål av material som inte avsätter mycket spår. En sektion grävdes genom A200 och den intilliggande brunnen, A1368 (fig 7). Ugnen var grävd förhållandevis djupt, cirka 1 m från markytan, och var i botten grundlagd med lera. Sot och kollinserna visade att ugnen använts flera gånger. Stenkonstruktionen är förmodligen delvis inrasad, eftersom den täckte de brända ytorna, och har sannolikt varit uppbyggd runt omkring den centrala delen. Kol från ugnen skickades för analys och daterade den till medeltid, 695 ± 30 BP (ca 1260–1390, Bilaga 2).

Den intilliggande brunnen låg i liv med ugnen och begränsningarna dem emellan var diffusa. Det är däremot troligt att brunnen haft något med ugnen att göra. De flesta ugnrelaterade aktiviteter kräver vatten. Således är det troligt att även brunnen har medeltida ursprung.

Cirka 5 m rakt norrut från ugnen, alldeles intill dagens asfalterade väg (väg 717), påträffades en ränna eller del av en grop, A1384. Rännan undersöktes och innehöll flera fynd av förhistorisk keramik. I fyllningen fanns också flera kolbitar som skickades för ^{14}C -analys. Kolet daterade rännan till romersk järnålder, 1750 ± 35 BP (ca 250–420 e Kr, Bilaga 2). Dateringen och keramiktypen stämmer väl överens. Rännan har tolkats vara en del av en vägränna och det eventuella huset ligger således under dagens asfalterade väg.

Fig 8. Vägen, A1072, från S. Ett ovanligt tydligt exempel på vagnsspår i en stenlagd väg. Vägen leder upp till den östra gården. FOTO JOHAN STENVALL.

Vägar

Två vägar påträffades inom område B. Väg A1072 (=1326=1343) var lagd med natursten (fig 8 och 5). Den norra delen slutade en bit innan dagens grusväg in mot motorbanan. Denna har förmodligen fortsatt i samma riktning men har dels blivit utsatt för hårdare plöjning då den ligger på ett högre parti och dels har grusvägen in mot motorbanan anlagts alldeles intill. Cirka 20 m rakt söderut gör vägen en 90 graders sväng åt väster och ansluter till väg A1350 som också var stenlagd. Båda vägarna går att återfinna i äldre kartmaterial. På 1692-års karta återfinns vägen, A1072, som leder upp till den östra gården. A1350 är den ursprungliga vägen som leder vidare till Landeryd och är således också infartsvägen till byn söderifrån. Fortsättningen söderut kunde fortfarande ses i åkermarken som en svag förhöjning. Just i denna del av Sviestads by har vägarna lagts om flera gånger under historien vilket kan ses på kartorna från 1806, 1808 och 1872. Därav skulle även diket A1360, gropen A971 och lagret A896 (=1126), kunna ha med dessa vägomläggningar att göra. Hur långt tillbaka i tiden dessa vägar går är svårt att säga men kartmaterialet tyder på att just här har infartsvägen till byn söderifrån legat från åtminstone 1600-talet. Infartsvägen har delats i ett T-kors och dels lett upp till den östra gården men även vidare mot de västra gårdarna samt under vissa perioder österut mot granngården. Fyndmaterialet bekräftade ingen äldre datering men vägen A1072 hade en svag skålform vilken kan indikera att vägen är förlagd i en äldre hålväg. Och som nämnts tidigare innehåller område B en ugn/ässja av medeltida typ så det är rimligt att anta att vägarna kan vara betydligt äldre.

Alla lämningar inom område A och B kunde dokumenteras, undersökas och tas bort inom ramen för förundersökningen.

Ytterligare breda sökschakt togs upp över övriga delar av kvarteren som ska ingå i den nya detaljplanen men här hittades inga lämningar, vare sig förhistoriska, medeltida eller efterreformatoriska.

SAMMANFATTANDE UTVÄRDERING

Förundersökningen i Sviestad bekräftade och svarade på flera av de frågor vi ställde oss innan undersökningen. Det mest uppenbara var bekräftandet av bygränsen och att den för Sviestads del förmodligen inte utgjorts av ett dike, vilket annars har setts i till exempel undersökningarna i Mörtlösa i Linköping och Starby i Vadstena (rapporter i manus). Däremot påträffades flera stolphål i byns ytterkant vilka skulle kunna ha utgjort en avgränsning i form av ett staket. Stolphålen 398, 407, 416, 681, 694, 705 och 1182 skulle exempelvis kunna föras till en sådan konstruktion. Öster om vägen, i område B, påträffades inte heller något dike i byns ytterkant som skulle kunna föras till en gränsmarkering. Några stolphål fanns inte heller i bygränsen. Däremot så var det tydligt inom både område A som B att byn slutade här och överensstämde överraskande väl med det äldre kartmaterialet (fig 9). Inga anläggningar, lager eller konstruktioner hittades utanför 1692-års bygräns.

Inom den äldsta kända bygränsen hittades också medeltida och förhistoriska lämningar. Detta bekräftade dels att det äldsta kända belägget över Sviestads by från år 1295 stämmer förbluffande väl med dateringen av ugnen (Bilaga 2) dels att byns medeltida utsträckning också sammanfaller med det äldsta kartmaterialet. Den äldre järnåldersnärvaron kan uppfattas som något förbryllande. På många platser i Linköpingsregionen, och framför allt i de norra delarna, har de äldre järnåldersboplatserna övergivits i början på yngre järnålder (folkvandringstid och vendeltid) för att etablera sig på annan plats, vanligtvis på samma plats som den medeltida byn (Lindeblad & Petersson 2007). Vid undersökningen i Sviestad fick vi dock inte någon indikation bland lämningarna från vare sig folkvandringstid eller vendeltid vilket kan betyda att det finns ett glapp i bosättningen. Vare sig det rör sig om att den yngre järnåldersbyn har flyttat för att senare återkomma eller om byn legat på samma ställe sedan äldre järnålder betyder det att resultaten från Sviestad visar på ett något annorlunda bosättningsmönster jämfört med Linköpings norra delar. Snarare kanske vi kan börja ana ett annat mönster i byarna söder om Linköping. Ett jämförelsematerial finns i undersökningarna Riksantikvarieämbetet, UV Öst, gjorde 2005 och 2006 i Ullstamma cirka 3,5 km sydväst om Sviestad. I Ullstamma påträffades inte heller en separerad äldre järnåldersbosättning utan det mesta pekade på att den också legat på samma plats som den medeltida byn (Ericsson, A. 2007). En boplatz påträffades i Ullstamma som låg cirka 350 m NV om den medeltida byn, och två av tre dateringar från denna visade att boplatzen förmodligen härrör från folkvandringstid. Detta betyder att Sviestad liksom Ullstamma kan utgöra byar med snarlika bosättningsmönster i Linköpings södra delar.

Trots den mycket begränsade undersökningen i Sviestad har den givit tydliga bekräftelser både på att den medeltida byn sammanfaller med 1600-tals byn som vi kan se i kartmaterialet, och givit ytterligare indikationer på den förhistoriska bystrukturen i Linköpings södra delar.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Alla lämningar inom undersökningsområdena kunde dokumenteras, undersökas och tas bort inom ramen för förundersökningen. UV Öst bedömer efter avslutad förundersökning att områdena kan exploateras utan vidare antikvariska åtgärder.

Ansökan om tillstånd enligt Lag (1988:950) om kulturminnen m m ställs till Länsstyrelsen, vilka beslutar i ärendet.

Linköping i oktober 2008

Johan Stenvall

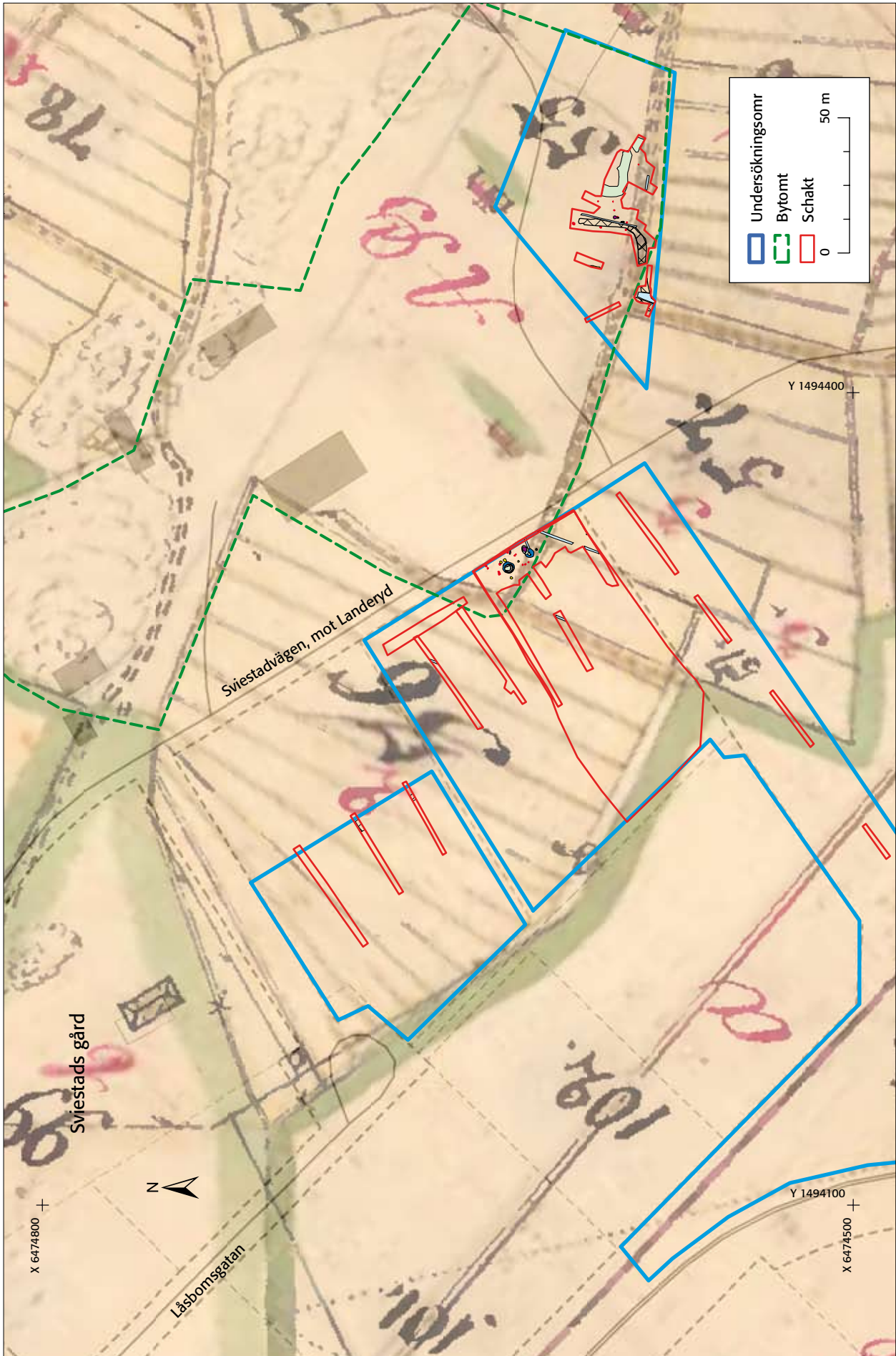

Fig 9. Undersökningen sammanslagen med dagens fastighetskarta och 1827-års enskifteskarta. 1692-års bygräns är markerad. Skala 1:2000.

REFERENSER

Litteratur

- Ericsson, A. 2007. *Ullstämman – en by i eklandskapet*. Arkeologisk förundersökning och arkeologisk utredning, etapp 2. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Rapport UV Öst 2007:24.
- Helander, C. 2005. *En väg i Hackefors*. Inför detaljplanering inom Hackefors 5:1, Landeryds socken, Linköpings kommun, Östergötland. Arkeologisk utredning, etapp 2. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Rapport UV Öst 2005:73.
- Nilsson, P. & Ericsson, A. 2005. *Hackefors arbetsområde, detaljplan*. Arkeologisk utredning, etapp 1. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Rapport UV Öst 2005:18.

Otryckta källor

- Lindeblad, K. & Petersson, M. 2007. *Mörtlösa/Kallerstad. Landskap och bebyggelse i ett långtidsperspektiv*. PM, Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. UV Öst. Linköping.
- Lindeblad, K. & Petersson, M. 2008. *Landsbygdens vardagsliv under järnålder och historisk tid. Strategi för studier av landskap och bebyggelse*. Arbetshandling, RAÄ UV Öst.

Kartor

- Akt: D61-20: D14:49. Geometrisk avmätning av Sviestad från 1692.
Lantmätare: Nils Lundberg.
- Akt: D61-20:1. Ägodelning av Sviestad från 1806–1807. Lantmätare: Karl Jacob Schött.
- Akt: 05-LAN-30. Storskifte 1808.
- Akt: 05-LAN-34. Enskifte 1827.
- Akt: 05-LAN-59. Arealavmätning 1872.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Län: Östergötland
Landskap: Östergötland
Kommun: Linköping
Socken: Landeryd
Plats: Kv Hackefors 5:1, Navet 6, 14 och 15
Fornlämning: UV3

Undersökningens mittpunkt: X6474620, Y1494340
Koordinatsystem: RT90, 2,5 gon V
Höjdsystem: RH70

Riksantikvarieämbetet dnr: 422-2991-2007 och 422-710-2006
Länsstyrelsen dnr: 431-14852-07 och 431-2286-06
Länsstyrelsen beslutsdatum: 4 september 2007
Projektnummer: 10668 (1520969) och 10495 (1520782)
Intrasisprojekt: O2007087 (O2006026 har ej använts)
Rapportnummer: 2008:58

Ansvarig arkeolog: Johan Stenvall
Personal: Sofia Lindberg, Karin Lindeblad och Katarina Sköld (tidigare Österström)
Grävmaskinist: Börje Klockner

Beställare: Länsstyrelsen i Östergötland
Kostnadsansvarig: Linköpings kommun, Teknik och samhällsbyggnad

Undersökningstid: 24 september–10 oktober 2007
Undersökningsområde: Ca 37 300 m²
Undersökt yta: Ca 2250 m²

Arkivhandlingar: Förvaras tills vidare på Riksantikvarieämbetet, UV Öst, Linköping i väntan på fyndfördelning.
Fynd: Förhistorisk keramik, stengods, slagg, hästskor, hästkosömmar, kniv och djurben. Övrigt har ej sparats.

BILAGA 1. ANLÄGGNINGSLISTA

Anl nr	Typ	Undertyp	Storlek (m)	Djup (m)	Anmärkning
242	Stenpackning	–	–	–	–
280	Lager	Konstruktionslager	0,1	–	–
320	Lager	Raseringslager	0,1	–	–
368	Härd	–	0,8	–	–
380	Dike	–	–	–	–
425	Grop	Avfallsgrop	0,65	0,1	–
466	Grop	Lertäktsgrop	1,2	0,5	–
482	Grop	Lertäktsgrop	0,9	0,35	–
508	Brunn	–	4,4	2,5	Stensatt och lerfodrad ned till cirka 2 m
566	Lager	Konstruktionslager	1,5	–	–
605	Stenpackning	–	–	–	–
650	Lager	Raseringslager	1,4	–	–
726	Grop	Avfallsgrop	0,9	0,8	–
853	Dike	–	–	–	–
871	Väg	Körväg	–	–	–
875	Väg	Körväg	–	–	–
889	Dike	–	–	–	Ej undersökt
896	Lager	Avfallslager	–	0,3	Samma som 1126
910	Lager	Avfallslager	–	–	Ej undersökt
932	Lager	Lager	–	–	–
940	Dike	Dike	–	–	–
944	Dike	Dike	–	–	–
949	Dike	Dike	–	–	–
971	Grop	Avfallsgrop	–	–	–
1035	Härd	–	1,2	0,1	–
1072	Väg	Körväg	–	–	Samma som 1326
1126	Lager	Avfallslager	0,3	0,3	Samma som 896
1326	Väg	Körväg	–	–	Samma som 1072
1343	Väg	Körväg	–	–	Samma som 1326 och 1072
1350	Väg	Körväg	–	–	Nyare väg
1368	Brunn	–	–	2	–
1379	Brunn	–	–	–	Brunnsbotten
1384	Ränna	–	–	0,25	–

BILAGA 2. KALIBRERADE ¹⁴C-DATERINGAR

